

Analýza trhu podľa návrhu zákona o elektronických komunikáciách

Pavol Gerhat

Telekomunikačný úrad Slovenskej
republiky

Postup analýzy

- Určenie rozhodujúcich trhov
- Analýza rozhodujúcich trhov
- Určenie podniku s významným vplyvom
- Uloženie resp. zrušenie špecifických povinností

1. Určenie rozhodujúcich trhov

- určenie rozhodujúcich trhov na základe Európskou komisiou odporúčaného zoznamu rozhodujúcich trhov - Odporúčanie komisie 2003/311/EC z 11.2.2003 (OJ L 114)
- určenie trhov, ktoré sa líšia od trhov definovaných v odporúčaní Európskej komisie - úrad je povinný predložiť tieto návrhy Komisii a národným regulátorom a v maximálnej miere zohľadní ich pripomienky

Rozhodujúce trhy

Maloobchod

1. prístup do verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení pre bytových zákazníkov
2. prístup do verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení pre nebytových zákazníkov
3. verejne prístupné miestne a/alebo národné telefónne služby poskytované v pevnom umiestnení pre bytových zákazníkov
4. verejne prístupné medzinárodné telefónne služby poskytované v pevnom umiestnení pre bytových zákazníkov
5. verejne prístupné miestne a/alebo národné telefónne služby poskytované v pevnom umiestnení pre nebytových zákazníkov
6. verejne prístupné medzinárodné telefónne služby poskytované v pevnom umiestnení pre nebytových zákazníkov
7. minimálny súbor prenajatých okruhov

Rozhodujúce trhy II

Veľkoobchod

8. zriadenie volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení
9. ukončenie volania v individuálnych verejných telefónnych sieťach zabezpečené v pevnom umiestnení
10. služby prenosu v pevnej verejnej telefónnej sieti
11. veľkoobchodný neviazaný prístup (vrátane zdieľaného prístupu) k metalickým vedeniam pre účely poskytovania širokopásmových a hlasových služieb
12. veľkoobchodný širokopásmový prístup
13. veľkoobchodné ukončovacie prvky prenajatých okruhov

Rozhodujúce trhy III

Veľkoobchod II

14. veľkoobchodné diaľkové prvky prenajatých okruhov
15. prístup a zriadenie volania vo verejných mobilných telefónnych sieťach
16. ukončenie volania v mobilných sieťach
17. veľkoobchodný národný trh pre medzinárodný roaming vo verejných mobilných sieťach
18. služby prenosu vysielania prinášajúce vysielaný obsah koncovým užívateľom

2. Analýza rozhodujúcich trhov

- úrad bude analyzovať rozhodujúce trhy minimálne raz za dva roky
- cieľom analýzy je zistiť, či na rozhodujúcom trhu existuje efektívna súťaž t.j. či existuje významný podnik
- kritériá pre posudzovanie významného podniku (podľa návrhu ZEK):
 - veľkosť podniku vo vzťahu k rozhodujúcemu trhu, ako aj zmeny jeho relatívnej podielovej pozície v časovom priebehu,
 - rozsah obmedzení vstupu na rozhodujúci trh a z toho vyplývajúca miera efektívnej súťaže,
 - miera protiváhy na strane dopytu,
 - miera pružnosti na strane ponuky a dopytu,

Analýza rozhodujúcich trhov II

- kritériá pre posudzovanie významného podniku II (podľa návrhu ZEK):
 - súčasný stav súťaže na rozhodujúcom trhu,
 - stav technologicky podmienených výhod,
 - prípadné výhody v predajných a marketingových organizačných zložkách,
 - existencia výhod spojení podnikov a ich hustoty,
 - miera vertikálnej integrácie,
 - miera diferenciacie služieb,
 - prístup k prostriedkom financovania,
 - ovládanie unikátneho zariadenia a/alebo infraštruktúry,
 - všeobecné trhové správanie sa, ako je určovanie cien, trhová politika, viazanie služieb alebo vytváranie bariér zabraňujúcich efektívnu súťaž.

Analýza rozhodujúcich trhov III

- Na základe analýzy môže úrad dospieť k nasl. zisteniam:
 - a) na trhu existuje významný podnik => nie je efektívna súťaž => určenie významného podniku
 - b) na trhu neexistuje významný podnik => súťaž je efektívna => nie je potrebné určiť významný podnik resp. zrušenie rozhodnutia o významnom podniku

3. Určenie významného podniku

- významný podnik-podnik s významným vplyvom na rozhodujúcom trhu
- významný vplyv-podnik nie je vystavený podstatnej súťaži, jeho ekonomický vplyv mu umožňuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov
- úrad na základe analýzy rozhodujúceho trhu zistí, že na trhu existuje významný podnik => rozhodnutie o určení významného podniku
- zverejnenie rozhodnutia vo vestníku
- oznámenie Európskej komisii

4. Uloženie resp. zrušenie špecifických povinností

- súčasťou rozhodnutia o určení významného podniku je aj uloženie povinností (min. jednej)
- uloženie povinností má za cieľ vytvoriť podmienky podporujúce rozvoj súťaže na rozhodujúcom trhu
- uložené povinnosti musia byť odôvodnené a primerané
- v prípade, že uložené povinnosti nespĺnili účel, môže úrad tieto povinnosti zmeniť alebo doplniť, prípadne zrušiť niektorú z povinností, ak by jej ponechanie nespĺňalo podmienku odôvodnenosti a primeranosti

Špecifické povinnosti

Úrad môže významnému podniku uložiť jednu alebo niekoľko nasl. povinností (§ 19-29):

- transparentnosť prístupu (referenčná ponuka)
- nediskriminácia prístupu
- oddelené účtovníctvo prístupu
- prístup k určitým sieťovým prostriedkom
- cenová kontrola prístupu
- regulácia služieb pre koncových užívateľov
- prenájom okruhov
- systém podmieneného prístupu
- prijateľnosť cien univerzálnej služby
- možnosť výberu podniku individuálnou voľbou a predvoľbou
- prepojenie sietí

Záver

- analýza trhu predstavuje komplikovaný časovo náročný proces
- vyžaduje súčinnosť jednotlivých prevádzkovateľov
- je vhodné využiť pomoc (služby) špecialistov (externé poradenské agentúry- bežná prax v krajinách EÚ)
- regulátor musí mať primerané kompetencie na to, aby bol schopný získať všetky relevantné trhové informácie

Čo by sme privítali?

- definíciu rozhodujúceho trhu, aby bolo v prípade potreby možné vymedziť trh mimo odporúčaní Európskej komisie
- prehodnotenie kritérií pre posudzovanie významného vplyvu v súlade s dokumentom „Usmernenie Komisie týkajúce sa analýzy trhu a určenia významného vplyvu podľa regulačného rámca pre elektronické komunikačné siete a služby“ (2002/C 165/03)